

NYA BRANSCHREGLER

Puts på isolering och puts på ventilerade fasadsystem

Nu publicerar branschföreningen Mur & Putsföretagen egna branschregler, med syftet att tydliggöra BBR och samtidigt förbereda byggbranschen för kommande byggregler. **Målsättningen är att det ska vara enkelt och säkert att välja putsade fasadsystem på isolering**

eller puts på ventilerade fasadsystem.

Branschreglerna är anpassade för både lätta regelkonstruktioner och tunga murade eller gjutna betongkonstruktioner.

– Det ska vara lätt att göra rätt skriver representanter för Mur & Putsföretagen

TEXT: KRISTIAN ENGBERG, PER KARNEHED & JOHAN ONNO

Den pågående översynen av Boverkets nya byggregler, som beräknas träda i kraft den 1 januari 2025 med en övergångstid på ett år, kommer att lägga ett större ansvar på byggbranschen. Det kommer att medföra en lägre grad av föreskrivande regler och råd jämfört med dagens byggregler. Som ett svar på det har Mur & Putsföretagen tagit fram specifika branschregler för fasader med puts på isolering och puts på ventilerade fasadsystem, med generella anvisningar för nyproduktion.

BRANSCHREGLER

Mur & Putsföretagen är en rikstäckande

branschförening för murat och putsat byggande som samlar de största leverantörerna av material, utrustning och tillbehör samt ledande entreprenadföretag inom området under samma tak. Organisationen ska verka för branschens fortbestånd och för dess vidareutveckling i tekniskt och kvalitativt avseende. För att svara upp mot den nya ordningen som medför att ett större ansvar för teknisk funktion läggs på byggbranschens aktörer, publicerar därför Mur & Putsföretagen sina branschregler under juni 2024.

SYFTE

Mur & Putsföretagens branschregler ska ses som en säkerhet. Alla som väljer ett putsat fasadsystem, levererat och utfört av aktörer

som följer branschreglerna och allra helst är medlemmar i Mur & Putsföretagen, ska känna en trygghet. Svenska mur- och putsbranschens samlade erfarenheter kring hur man skapar robusta och hållbara fasader och fasadsystem för puts på isolering och puts på ventilerade fasader finns nu beskrivna.

Branschreglerna utgår från den underliggande stommen som på så sätt definierar hur den vidare uppbyggnaden med framför allt fuktsäkerheten ska utformas. Med tydliga bilder och anvisningar för detaljer i fasaden, ska alla aktörer få hjälp att göra rätt. De nya branschreglerna blir ett hjälpmedel för leverantörer och entreprenörer såväl som för beställare, projektörer och arkitekter.

HÖJA NIVÅN

Byggnader med tegelfasad eller putsad fasad för ofta tankarna till hållbara och gedigna konstruktioner. Variationerna i gestaltning och tillämpning med denna typ av fasadmaterial är stor. Men hur den bakomliggande ytterväggen faktiskt fungerar eller är skyddad, har inte alltid varit så lätt att kontrollera eller förutsäga, oavsett vilket material som används i fasaden. För att säkerställa att det inte bara handlar om ett fint utseende, publicerar därför Mur & Putsföretagen nya branschregler under juni 2024 som ska säkerställa att även bakomliggande konstruktion hanteras på ett robust och hållbart sätt.

KONTROLL AV PUTSYSTEM

För leverantörer som önskar finns en möjlighet att förenkla för beställarledet och föreskrivande led att välja putsade fasadsystem. Detta görs genom att låta Mur & Putsföretagens Tekniska Kommitté granska att respektive fasadsystem uppfyller kraven enligt branschreglerna. Leverantören måste bland annat ha testat sina system och ha anvisningar och detaljer framtagna för kritiska snitt, samt kunna förmedla och redovisa detta till sina kunder. Godkända fasadsystem enligt Mur & Putsföretagens branschregler redovisas i en separat bilaga till de nya branschreglerna. Det här gör vi för att det ska vara lätt att göra rätt.

TEKNISK FUNKTION

Putsade fasader som uppförs i enlighet med Mur & Putsföretagens branschregler och respektive leverantörs anvisningar är fukt- och brandsäkra, får optimerad livslängd och hög estetik. Det är ett hållbart byggande där material och konstruktion utnyttjas på bästa sätt.

Reglerna gäller för putsade fasadsystem som monteras på ytterväggar med trä- eller stålreglar samt med eller utan luftspalt. Vidare omfattar reglerna ytterväggar som har murats med mineraliska produkter eller som är utformade med betong. Branschreglerna avser säkerställa att fukt och tränger in genom putsfasaden även kan hanteras på ett fuktsäkert sätt. Branschreglerna ställer krav på åtgärder som vid behov skyddar den bakomliggande konstruktionen.

PROJEKTERING

Respektive projektör ska följa anvisningar i branschreglerna, men behöver förutom det säkerställa att uppstigande fukt från mark eller terrasser hanteras korrekt och specificera vilket typ av tätskiktssystem som ska tillämpas för att få ett fullgott fuktskydd på dessa delar av konstruktionen. Rådet är då

Hållbara och tilltalande murade och putsade fasader.

att följa gällande riktlinjer 2024 från exempelvis AB Tätskiktsgarantier i Norden. De flesta andra frågeställningar som rör en putsad fasad ska kunna hanteras via de nya branschreglerna som sannolikt kommer att förenkla beskrivningar och ritningsarbete för alla inblandade parter. Det ska vara möjligt att föreskriva en putsad fasad på isolering eller på ett ventilerat fasadsystem med hänvisning till de nya branschreglerna.

BRANSCHREGLERNAS TILLÄMPNING

Reglerna avses vara generella och anpassade för nyproduktion av flerbostadshus och kontor. Även för småhus kan reglerna gällande fuktskydd tillämpas. Vid renovering avgörs omfattningen av tillämpningen gemensamt av ansvarig projektör i samråd med beställare, entreprenör och leverantör, där avvikelser från reglerna dokumenteras. Renoveringsprojekt är ofta komplicerade och kunskap om befintlig byggnad måste införskaffas och vägas samman med den tänkta åtgärden. Rätt kompetens bland både projektörer och entreprenörer är i vilket fall nödvändig vid både nyproduktion och renovering. Tillämpningen av reglerna är tänkt att vara obligatorisk för samtliga entreprenörsmedlemmar, vilket borgar för säkerhet och kvalitet för beställarna.

Under 2024 kommer Mur & Putsföretagen även ta fram ett kapitel för murverk.

SAMMANFATTNING

Boverkets nya byggregler beräknas träda i kraft den 1 januari 2025. Syftet är att BBR ska moderniseras och förenklas för att kunna bidra till ett snabbare och mer kost-

nadseffektivt byggande. För att säkerställa att utformningen av fasader även fortsättningsvis utformas säkert, publicerar därför Mur & Putsföretagen sina nya branschregler för puts på isolering och puts på ventilerade fasadsystem i juni 2024. Syftet är att erbjuda byggherrar, arkitekter, konstruktörer, besiktningsmän med flera en möjlighet att säkerställa en fuktsäker putsad fasad på ett strukturerat och tillgängligt sätt. Tanken är att det ska vara lätt att göra rätt! ■

Källor:

www.boverket.se, www.murochputsforetagen.org, www.tatskiktsgarantier.se

KRISTIAN ENGBERG

Civ.Ing.
Konsult och projektledare

PER KARNEHED

Civ.Ing.
Diplomerad fuktsakkunnig
Sakkunnig putsfasader

JOHAN ONNO

Civ.ing.
Vd Mur & Putsföretagen

